
Addendum: PDF Homeopathie en occultisme

Homeopathie, occult of niet?

12 januari 2006

Onderstaande brief met allerlei vragen ontving ik onlangs van een patiënte:

Beste dokter,

Ik ben een paar dagen geleden bij u op consult geweest i.v.m. mijn hoofdpijn. U hebt mij toen een paar pilletjes mee gegeven en daar zit ik mee. Ik heb ze namelijk nog steeds niet ingenomen. Ik ben er een beetje bang voor geworden. Ik ben lid van een evangelische gemeente. De mensen van die gemeente hoorden dat ik bij u geweest ben en zeggen nu dat homeopathie occult is. Gewone geneesmiddelen kun je rustig gebruiken, maar met de homeopathie begeef je je op een gevaarlijk terrein, beweren zij. De genezende krachten die in de pilletjes zitten of in de korreltjes, zouden van de duivel zijn. Want er zit volgens de geleerden niks in. Het is zo sterk verdund dat het niet kan werken, vertellen ze. U zult dat vast ook wel weten. Maar toch ken ik mensen die wel beter geworden zijn van homeopathische korreltjes, mensen ook die bij u geweest zijn. Daarom, zeggen de mensen in mijn kerk, is het occult. Het is gevaarlijk, je kunt er maar beter vanaf blijven. Je raakt zomaar besmet door demonische krachten. Ze zeggen dat het schudden bij de bereiding van homeopathische medicijnen beslist noodzakelijk is en dat het iets te maken zal hebben met die demonische invloeden. Bovendien was Hahnemann lid van de vrijmetselarij en dat is ook al zo'n geheimzinnige club. Ik hoorde ook dat homeopaten met hulp van contacten in een bovennatuurlijke geestenwereld geneesmiddelen uitzoeken. Klopt dat allemaal? Het geeft me wel een eng gevoel! Dus dokter, uw pilletjes liggen nog in de la. Ik wil u eerst vragen hoe het nu verder moet. Hebt u een goed antwoord op al deze bezwaren?

En dit was het antwoord:

Beste mevrouw,

Uw vragen zijn niet nieuw voor mij. Ik heb ze vaker gehoord en erover nagedacht wat ik als christenarts hierop kan zeggen.

Voorop staat dat u die pilletjes zeker niet moet nemen als u in uw geweten niet overtuigd bent dat het goed is. Laat u ze maar rustig liggen of gooi ze weg als u dat een prettiger idee vindt.

Net als u geloof ik in God, koning van deze wereld en van de hele kosmos. Die God houdt zoveel van mensen dat Hij naar ons toe kwam en mens geworden is om vrede met ons te sluiten. Ik weet dat er – soms verborgen, dat is occulte -, demonische tegenkrachten uit een bovennatuurlijke wereld zijn die deze vrede krachtig kunnen verstoren. Dat is de invloed van de duivel. Alle ellende, ziekte en geweld op deze wereld zijn mede aan hem te danken.

Het is echter een denkfout om geneesmiddeleffecten die we met ons verstand kunnen begrijpen, wel aan God en aan natuurlijke krachten toe te schrijven en wat we (nog) niet begrijpen, daarentegen occult of bovennatuurlijk te noemen. Dan zou iets wat vandaag nog onbegrepen is, morgen misschien niet meer occult zijn. Van meer dan de helft van de medicijnen die door de huisarts of specialist worden voorgeschreven, is het werkingsmechanisme ook niet bekend. We weten dus niet altijd hoe het effect van gewone geneesmiddelen tot stand komt, maar vrijwel niemand denkt erover dergelijke onbegrepen effecten aan demonische invloeden toe te schrijven. Ook niet de mensen van uw gemeente, vermoed ik.

Het verdunnen en schudden van de veelal giftige stoffen die we in de homeopathie gebruiken, heeft allereerst als doel de giftige effecten, de ernstige bijwerkingen van de middelen te laten verdwijnen. In de praktijk is gebleken dat door het verdunnen en schudden ook een nog niet te verklaren versterking van genezende effecten optreedt. Overigens vindt deze bereiding van geneesmiddelen met behulp van machines plaats. Er valt niets magisch aan te ontdekken; er wordt ook niets magisch aan toegevoegd. Ik kan me best voorstellen dat mensen deze manier van geneesmiddelbereiding ongeloofwaardig vinden, onwetenschappelijk van mijn part, maar het is uitgesloten dat het met verborgen en gevaarlijke krachten te maken zou hebben.

In homeopathische geneesmiddelen op zich zit dus niets occults. Er zijn wel mensen die homeopathische geneesmiddelen voorschrijven met hulp van inzichten en wijsheden, die ze verkrijgen in een sfeer van spiritisme en mantiek. De bijbel verbiedt deze praktijken uitdrukkelijk. Hahnemann, de grondlegger van de homeopathie, heeft allerlei –in onze moderne ogen soms vreemde – theorieën bedacht om de genezende effecten van homeopathische geneesmiddelen te verklaren. Die theorieën hangen samen met de manier van verklaren in die tijd. Toen meende men dat er een niet-materiële, dus niet tastbare levenskracht was in het lichaam. Ons woord “vitaliteit” stamt uit die tijd. Die levenskracht zou verstoord zijn bij ziekte maar kon kennelijk door homeopathische medicijnen worden beïnvloed gezien de effecten, zo dacht men toen. Dus, concludeerde Hahnemann, hebben homeopathische medicijnen spirituele werkingen. Theorieën zijn bedoeld om zaken om ons heen te verklaren, maar gelden pas als ze bewezen zijn. Dat is bij Hahnemanns verhaal niet het geval, integendeel. Tegenwoordig bedenken mensen andere theorieën, op basis van hun levensvisie of op grond van bepaalde wetenschappelijke inzichten. Een New Age aanhanger heeft zijn eigen theorie waarbinnen de homeopathie wordt geduid. Een moderne wetenschapper gelooft in materiële verklaringen: iets kan alleen effect hebben als een bepaalde stof de oorzaak ervan is. Dat homeopathische medicijnen in een aantal gevallen werken, daar zijn wij zeker van, maar welke verklaring we moeten geven, is een punt van discussie en onderzoek.

Iemands levensovertuiging spreekt hier echter niet het laatste woord. Dat is wel het geval wanneer we vol vertrouwen leven met een God die sterker is dan de duivel en ons bewaren kan voor demonische invloeden die op allerlei manieren ons bedreigen.

Onderstaande tekst bevat wat uitgebreidere informatie zoals gegeven door Dr E. Stolper, homeopathisch huisarts, op zijn website.

Occultisme en alternatieve geneeswijzen

1 februari 2011

Soms wordt i.v.m. alternatieve geneeswijzen wel de vraag gesteld of er geen gevaar voor occultisme is. Met de uitdrukking occultisme wordt bedoeld dat demonische machten op een verborgen manier een vaste plek bij iemand of bij iets hebben verworven dan wel gekregen. In dit verband wordt ook wel de term “besmetting” gebruikt. Er zijn veel ervaringsverhalen bekend waarin een verband wordt gelegd tussen iemands psychische klachten en een occulte belasting dan wel besmetting. Die relatie wordt met name gelegd als er sprake is geweest van bemoeienis van alternatieve genezers of na het innemen van alternatieve medicatie. Het is opvallend dat deze vragen zelden tot nooit worden gesteld n.a.v. ingrijpen door reguliere artsen. Het wetenschappelijke van deze aanpak lijkt de kans op een occulte beïnvloeding tot nul te reduceren. Wetenschap staat voor rationeel en dat zou irrationele invloeden uitsluiten. Een tweede opvallend aspect aan deze vragen is het begrip besmetting. De associatie met ziekte is duidelijk; je kunt zomaar tegen je wil in besmet raken met een griepvirus of met een gevaarlijke bacterie en dan overkomt je de ziekte. Blijf dus uit de buurt van griepvrij mensen of laat je vaccineren! En wat de alternatieve geneeswijzen betreft: houd je er verre van want je hebt zomaar iets occults te pakken.

Gelijk

De bijbel is op veel plaatsen heel duidelijk in het aanwijzen van duivelse krachten die mensen bij God en zijn liefde weg willen houden. De strijd tussen God en de satan is de grote rode lijn die door heel de geschiedenis van mensen loopt, te beginnen met de eerste mensen, Adam en Eva, tot aan de laatste mensen die leven als de Here Jezus Christus terug komt. Door Christus is de macht van de satan wel definitief gebroken, maar op aarde nog sterk te merken. Voor ons christenen is zijn invloed vaak duidelijk en gemakkelijk aan te wijzen maar soms ook niet snel herkenbaar; er is immers ook sprake van een onzichtbare wereld. Dan moeten onze ogen worden geopend. Lezen in de bijbel, gebed en overleg met geloofsgenoten kunnen hier verhelderend zijn, licht in de duisternis brengen. Deze geestelijke strijd is over de hele wereld waarneembaar; er zijn geen gebieden of terreinen uitgesloten, veiligheid is alleen bij de Here te vinden en bij zijn Woord. Vroeger ervoeren mensen de macht van die onzichtbare wereld vol demonische krachten veel sterker. Maar de wetenschap heeft met behulp van het verstand, van de ratio, veel van wat we toen als occult dudden, terug gebracht tot begrijpelijke verklaringen van gebeurtenissen. Tegelijk is God door deze ontwikkeling naar de periferie van het leven van veel mensen verdrongen. In die periferie, in die irrationele, nog onverklaarde rand van het leven ontwaren we zo af en toe toch wel de macht van demonen, zo lijkt het. Ook christenen die de Here centraal in hun leven stellen, kunnen tot dezelfde conclusies komen. Ten dele hebben ze daar ook gelijk in. Glaasje draaien, het leggen van Tarot kaarten om de toekomst te voorspellen, contact zoeken met geesten, het zijn allemaal hele enge dingen waar je je maar beter verre van kan houden. Er zijn alternatieve genezers die zich met dit soort praktijken bezig zijn, handen opleggen en bezwerende formules uitspreken. In de sfeer van New Age zijn zogenaamde healers die occulte en gevaarlijke praktijken erop na houden en onder invloed van demonische krachten staan. Zij kunnen goede medicijnen en therapieën annexeren in hun therapeutisch arsenaal om vervolgens effecten ervan te koppelen aan occulte krachten.

Ongelijk

Het is echter een gevaarlijk misverstand te menen dat demonische beïnvloeding zich vooral op irrationeel terrein manifesteert, zoals bijvoorbeeld wordt gesuggereerd in het boek van Van der Ven *Van kwaal tot erger*. We accepteren dan de onuitgesproken vooronderstelling dat de ratio de macht van de duivel beperkt maar in feite ook de macht van God. Daar waar wij met onze wetenschappelijke inzichten de werkelijkheid beheersen, staat de satan buiten spel en fungeert ook God alleen nog in algemene, dogmatisch gekleurde uitspraken over Zijn almacht en voorzienigheid. De realiteit van het dagelijkse leven ligt toch voor een belangrijk deel in onze eigen handen! Op het terrein van gezondheid en ziekte is door de wetenschap heel wat bereikt maar het onvoorspelbare en deels onbehandelbare van ziekten maakt het leven van mensen soms onzeker. Geen wonder dat op dit terrein naast regulier werkende artsen ook alternatieve behandelaars zich inzetten en geen wonder dat daar de angst voor demonische beïnvloeding groot is.

Naast de vele voordelen die de wetenschap de mensheid heeft gebracht zijn er ook duidelijke nadelen. Eén daarvan noemden we al, het idee dat Gods macht niet meer zo concreet en existentieel aanwezig is wanneer we gezond zijn of ziek. Door gezond te leven, te eten en te bewegen kunnen we daar immers zelf veel aan bijdragen. En ziekte voert ons allereerst naar de huisarts waar we veel van verwachten of naar de specialist waar we onder controle staan. Dure pillen genezen ons en geavanceerde medische apparatuur stelt ons gerust: het proces is tot stilstand gebracht en voorlopig leven wij. Deze -voor een deel- maakbaarheid van ons bestaan nodigt niet allereerst uit tot gebed en tot aanbidding van Hem die ons leven draagt. Adviezen van hulpverleners kunnen ook ons verwijderen van de Here en zijn eer. In een latere fase wanneer artsen machteloos staan, krijgt onze relatie met God meer prioriteit.

Een tweede gevaar van wetenschappelijke ontwikkelingen is evident: het leven is niet alleen maar mooier en gemakkelijker geworden, maar zinloos geweld, oorlog, nucleaire rampen, seksuele vrijheden, abortus, genetische proeven met embryo's, ernstige bijwerkingen van medicijnen,

euthanasie, het is allemaal (meer) mogelijk geworden door toegepaste wetenschappelijke kennis. Dat dit alles en nog veel meer te maken heeft met de grote vijand van God, met de satan, is voor christenen buiten kijf. Het is dus niet waar dat de duivel op het rationele terrein van de wetenschap buiten spel staat, integendeel.

Besmet materiaal?

In de ervaringsverhalen van sommige patiënten of artsen die op een negatieve wijze met alternatieve geneeswijzen te maken hebben gehad, duikt de term “occulte besmetting” op. Zij wijzen erop dat bepaalde medicijnen in staat zouden zijn een demonische invloed op de gebruiker uit te oefenen. Het bewijs hiervoor lijkt geleverd omdat sommige mensen na het innemen psychisch zieker werden, allerlei onverklaarbare angsten ervoeren of zelfs genazen waar dat medisch gezien niet mogelijk was. Vooral homeopathische medicijnen zouden in dit opzicht gevaarlijk zijn, omdat het proces van bereiding –verdunnen en schudden – geen rationele gronden zou kennen en al helemaal niet wetenschappelijk verklaarbaar. Bovendien heeft Hahnemann als grondlegger van de homeopathie uitspraken gedaan die door sommigen als aanwijzingen voor occultisme worden geïnterpreteerd. Voeg tenslotte daarbij het gerucht dat in een bepaalde fabriek sommige medicijnen alleen bij volle maan worden bereid en de angst voor occulte besmetting is heel voorstelbaar. De bekeerde tovenaars in Handelingen 19 hebben hun boeken toch niet voor niets verbrand?

Ook hier geldt wat we hierboven aantoonde: een wetenschappelijk onverklaarbaar effect maakt iets nog niet tot een demonisch effect. En van heel wat reguliere medicatie is het precieze werkingsmechanisme niet bekend en toch aarzelen we niet ze in te nemen.

Daarnaast is van belang te wijzen op de almacht van God. Niets in de bijbel geeft steun aan het idee dat er terreinen zijn in het leven waar God niet almachtig is en waar een christen geheel onbedoeld en tegen zijn zin in occult besmet raakt door het aanraken van bepaalde stoffen of door het innemen ervan. Integendeel, alles wat God geschapen heeft is goed en niets daarvan is verwerpelijk als het met dankzegging wordt aanvaard want het wordt geheiligd door het Woord van God en door gebed. (1 Timotheus 4:4).

In 1 Korintiërs 10:14-32 vinden we nog meer aanwijzingen bij het zoeken naar een Bijbels antwoord. Het brood bij het Avondmaal blijft gewoon brood maar door het te eten aan de avondmaaltafel is het een teken van gemeenschap met Christus, met zijn lichaam. Het staat symbool voor die gemeenschap met Christus en met zijn gemeente ter plekke. Het brood dat overschiet of de wijn die overblijft heeft geen magische krachten gekregen; we kunnen het weg gooien of zelf gebruiken. Offeren aan afgoden is een vorm van gemeenschap zoeken met boze geesten en blijf dus ver weg van het afgodische offermaal hoewel dat offer op zich niets is, schrijft Paulus aan dezelfde Korintiërs. Gewijd vlees is op zichzelf ook niets maar omwille van die ander, de pas bekeerde die er niks meer van snapt als je gewijd vlees eet, moet je het laten staan, tenminste als je erop attent gemaakt wordt dat het om gewijd offervlees gaat. De kennis dat het vlees op zich gewoon vlees blijft, ook al is het gewijd, is ondergeschikt aan de liefde voor die ander die het vlees nog als een afgoden offer beschouwt.

In Jesaja 44 en 46 lezen we over het productieproces van afgodsbeelden en hoe onzinnig het is daar magische krachten aan toe te schrijven.

Ook in de eerste hoofdstukken van Genesis kunnen we terecht bij onze vraag over occulte besmetting van voorwerpen. De vruchten aan de boom van kennis van goed en kwaad, die zelfs niet aangeraakt mochten worden door de mensen, zouden die ook betoverd zijn geweest? Dat lijkt niet waarschijnlijk. De harten van Adam en Eva, die werden betoverd. Ze dachten dat die vruchten de magische, occulte kracht bezaten om zelf God te worden op suggestie van de duivel. Het lijkt dat we hier de kern van de occulte werking van de satan zien. Op een listige wijze (2Kor 11: 3) wakkert hij de begeerte aan – wat een fraaie vruchten en wat zou het niet zijn om als God te zijn- en verleidt hij mensen tot zonde, werkt hij in op geloof en ongeloof. Vertrouw niet op de Here en luister naar mij, is zijn boodschap. En dan spiegelt hij beloften voor en halve waarheden. Toen overtraden ze het gebod van de Here door te eten van de vruchten; zo kwam de zonde wereld in (Rom. 5:12) en hun ogen werden geopend en ze wisten ineens het verschil tussen goed en kwaad. Het proefgebod fungeerde

als testcase: op wie wil je vertrouwen, op de Here of op de satan? De boom en zijn vruchten fungeerden in die testsituatie als verleiding maar waren op zich niet occult besmet! Natuurlijk moesten in die situatie in Handelingen de boeken van tovenaars worden verbrand omdat ze kennis leverden om demonische krachten los te maken en een verleiding vormden in zwakke ogenblikken er weer gebruik van te maken. Deze redenering geldt ook voor een dvd met een pornofilm erop. Men kan die rustig in de kast laten staan. Men wordt er niet occult door besmet maar in een zwak moment kan de satan mogelijk opnieuw verleiden tot kijken en dus tot zonde. Dan kan die dvd maar beter weg gegooid worden. Angst voor occult besmet materiaal is dus niet gegrond. Al spreken bezweerders allerlei magische formules uit over homeopathische korreltjes en pendelen ze recepten uit, het medicijn op zich wordt daar niet anders van. Alleen zij die daar geloof aan hechten in positieve dan wel negatieve zin, die laten het bijgeloof toe in hun hart.

Ervaringsverhalen

De ervaringsverhalen van mensen die slechter werden door het innemen van homeopathische medicijnen, vormen mijns inziens geen goed bewijs. Het gebeurt regelmatig dat mensen klachten krijgen van gewone medicijnen, ook psychische symptomen en slaapstoornissen. Soms is dit goed verklaarbaar omdat we te maken hebben met bijwerkingen die we kennen en accepteren. Dan weer is de samenhang schijn want er is geen causaal verband; al voor de inname blijken soortgelijke klachten opgetreden te zijn. Ook blijkt uit geneesmiddelproeven dat zelfs placebo's voor flinke bijwerkingen kunnen zorgen. Trouwens, homeopathische medicijnen kennen even goed bijwerkingen, lichamelijke klachten dan wel psychische. Farmaceuten zeggen wel eens: een medicijn zonder bijwerkingen bestaat niet want dan zal het ook niet werken.

Conclusie

De vraag naar occulte belasting beantwoorden wij dus genuanceerd. De hele wereldgeschiedenis staat bol van de strijd tussen God en satan, geen terrein is uitgezonderd. De wetenschap is geen veilige norm voor het traceren van demonische invloeden in ons leven. Omdat we occult associëren met irrationeel en omdat alternatieve geneeswijzen op irrationele wijze effecten sorteren, zou het gevaar van occulte invloed van alternatieve genezers groter zijn. Ten dele is dit waar maar we lopen het risico de ene, de irrationele valkuil te vermijden om vervolgens ongemerkt in de andere, de rationele valkuil terecht te komen. We zijn op Bijbelse gronden ervan overtuigd dat voorwerpen en medicijnen niet occult besmet kunnen worden. De zonde zit niet in de materie zelf maar kan in het hart van patiënt en arts een plek veroverd hebben en in de manier waarop we met behandelmethoden omgaan. Wij moeten dus vooral het gesprek met onszelf aangaan en met de ons behandelende artsen en therapeuten.

Meer informatie is te vinden in het boek van E.C. van Balen e.a. *Mag ik alternatief behandeld worden?* Zie ook een discussie op de site van C.V. Koers:

<http://www.cvkoers.nl/home/magazine/themas/12-geloof-a-leven/4260-alternatief-genezen-waar-ligt-de-grens.html>